

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/245/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713201036
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8713201036.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobkyne E. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, P., proti žalovanému J. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, J., o vypratanie domu s prísl., o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Poprad zo dňa 03.09.2013 č.k. 17C 23/2013 - 44 takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil, nepriznal účastníkom náhradu trov konania a nariadil vrátiť žalobkyňu zaplatený súdny poplatok vo výške 92,87 Eur prostredníctvom Daňového úradu Prešov do 15 dní od doručenia právoplatného uznesenia príslušnému daňovému úradu.

Zastavenie konania súd prvého stupňa odôvodnil ustanovením § 96 ods. 1, 3 O.s.p. s tým, že pred prvým pojednávaním žalobkyňa vzala žalobu späť. O trovách konania účastníkov rozhodol súd prvého stupňa podľa § 150 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. Zdôraznil, že žalovaný by mal právo na náhradu trov konania, keďže zastavenie konania procesne zavinila žalobkyňa. Na strane žalobkyne však súd prvého stupňa zistil dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré žalovanému náhradu trov nepriznal a za tieto považoval nepriaznivý zdravotný stav žalobkyne, ako aj jej nízky príjem, ktorý pozostáva zo starobného dôchodku vo výške 208 Eur. Podľa súdu prvého stupňa žalobkyňa nie je schopná uhradiť žalovanému trovy konania bez toho, aby boli vážne ohrozené jej životné potreby. O vrátení súdneho poplatku rozhodol podľa § 11 ods. 3,4, 6 Zákona o súdnych poplatkoch.

Proti tomuto uzneseniu, a to proti výroku o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol v tejto časti uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. Vytyka súdu prvého stupňa, že prihliadol na žalobkyňou uvádzané skutočnosti bez toho, aby ďalším spôsobom skúmal dôveryhodnosť týchto výrokov, resp. riadnym a náležitým spôsobom zistil pomery žalobkyne. Žalovaný uvádza, že má vedomosť o tom, že žalobkyňa popri starobnom dôchodku turnusovo pracuje v Rakúskej republike ako opatrovatelka, pričom túto skutočnosť pred súdom zamlčala. Má za to, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil pomery žalobkyne a teda nezistil, či skutočne existujú dôvody hodné osobitného zreteľa v dôsledku čoho je rozhodnutie v tejto časti nepreskúmateľné a vecne nesprávne. Súď ďalej nijako neskúmal sociálny status žalobkyne, neurobil tak ani vo vzťahu k žalovanému a nepresvedčil sa, či tým, že mu neprizná náhradu trov konania, ktoré vznikli, mu nespôsobí výrazný pokles jeho pomerov. Súď sa nezaoberal otázkou okolností, ktoré viedli žalobkyňu k uplatneniu nároku. Podľa žalovaného žaloba bola podaná nedôvodne, keďže žalovaný do vlastníckych práv žalobkyne nijako nezasahoval a jej vlastníctvo neužíval. Aj táto skutočnosť má podľa jeho názoru vplyv na rozhodovanie o náhrade trov úspešného účastníka konania. V zmysle týchto dôvodov navrhol žalovaný podanému odvolaniu vyhovieť.

Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu nevyjadрила.

Odvolaací súd preskúmal uznesenie v napadnutom výroku o trovách konania v zmysle zásad vyjadrených v § 212 ods. 1, 2 O.s.p. spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že nie sú dané podmienky pre potvrdenie, ani pre zmenu preskúmanej časti rozhodnutia, keďže súd prvého stupňa sa nevyporiadal so všetkými okolnosťami potrebnými pre správne rozhodnutie o trovách konania účastníkov.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania účastníkov vo všeobecnosti platí zásada zodpovednosti za výsledok a zásada zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Z ustanovenia § 146 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že v prípade, ak navrhovateľ vezme späť návrh na začatie konania a nejde o prípad podľa § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť ostatným účastníkom vzniknuté trovy.

Súd prvého stupňa správne poukázal na to, že žalobkyňa, pokiaľ bez bližšieho zdôvodnenia vzala žalobu späť, nepochybne nie pre správanie sa žalovaného, procesne zavinila zastavenie konania, a preto je v zásade daná jej povinnosť nahradiť žalovanému vzniknuté trovy.

Keďže povinnosť nahradiť trovy konania sa môže v tom-ktorom konkrétnom prípade javiť ako neprimeraná tvrdosť, ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. umožňuje súdu, aby vo výnimočných prípadoch z dôvodov hodných zvláštneho zreteľa, účastníkovi ktorý by inak mal právo na náhradu trov konania, túto náhradu celkom alebo sčasti nepriznal.

Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či sú tu dôvody zvláštneho zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Pri skúmaní, či sú tu dôvody hodné zvláštneho zreteľa, súd prihliada predovšetkým k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania, keďže je potrebné vziať zreteľ nielen na pomery toho, kto by mal uhradiť trovy konania, ale musí taktiež uvážiť, ako by sa takéto rozhodnutie dotklo majetkových pomerov oprávneného účastníka, prihliada sa k okolnostiam, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a podobne.

Súd prvého stupňa sa v preskúmanom rozhodnutí nezaoberal dostatočným spôsobom existenciou podmienok hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania podľa § 150 ods. 1 O.s.p. Je zrejmé, že súd prvého stupňa vychádzal len z vyjadrení samotnej žalobkyne, obsah spisu nepotvrďuje, aká je konkrétna sociálna, majetková a príjmová situácia žalobkyne a nie je ani zrejmé, aké sú tieto pomery na strane žalovaného. Je potrebné zdôrazniť, že výnimočnosť použitia citovaného zákonného ustanovenia, ako i to, v čom súd vidí dôvody hodné osobitného zreteľa, musí príslušný súd náležite odôvodniť. Za situácie, že s podmienkami aplikácie § 150 ods. 1 O.s.p. sa súd prvého stupňa náležitým spôsobom nevyporiadal, je uznesenie v napadnutom výroku o trovách prvostupňového konania nepreskúmateľné pre absenciu dostatočných dôvodov, v dôsledku čoho odvolaací súd uznesenie v tomto výroku zrušil postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O.s.p.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.